

ความปลอดภัยในโรงเรียน

โรงเรียนบ้านเตาป่า

๑๘๑ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาสีนวน อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

โทรศัพท์ ๐๘-๑๗๙๙-๙๑๗๗

<http://www.bantaoba.com>

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๒

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง และนักเรียน โรงเรียนบ้านเตาป่า ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือด้านข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องของงานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูอาจารย์ในการจัดการความปลอดภ้ยในโรงเรียน

ผู้วิจัย

ชื่อเรื่อง	ความปลอดภัยในโรงเรียน
ชื่อผู้วิจัย	นายวิทยา นนทันทภา
หน่วยงาน	โรงเรียนบ้านเตาป่า
ปีที่วิจัย	ปีการศึกษา ๒๕๕๓

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ความปลอดภัยในโรงเรียนของโรงเรียนบ้านเตาป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความปลอดภัยภายในโรงเรียน วิธีการศึกษาใช้แบบทดสอบความปลอดภัยในโรงเรียนสำหรับครู นักเรียน และผู้ปกครอง นำมาวิเคราะห์ค่าร้อยละ และเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์

จากการศึกษาพบว่า

๑. ครู

๑.๑ ด้านวัตถุ ครูมีความเห็นว่าโรงเรียนเริ่มไม่ปลอดภัย โดยเฉพาะความไม่ปลอดภัยจากวัตถุ และสิ่งแวดล้อมรอบข้างในโรงเรียน ซึ่งอาจจะทำให้เด็ก ๆ ได้รับความเจ็บ

๑.๒ ด้านบุคคล ครูมีความเห็นว่าโรงเรียนมีความปลอดภัยซึ่งทำให้นักเรียนปลอดภัยจากการได้รับอันตรายจากการถูกรังแกหรือการละเมิดสิทธิต่างๆ โดยอันตรายเหล่านี้มักเกิดขึ้นในสถานที่ที่ไม่มีใครเห็น เช่น ในห้องที่ปิดเงียบ สถานที่ที่ที่ปลอดภัย

๑.๓ ด้านการให้คำปรึกษา ครูมีความเห็นว่าเด็กๆ สบายใจเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในโรงเรียน เพราะมีครูรับฟังและช่วยแก้ปัญหา ทำให้เด็กนักเรียนอยากไปโรงเรียน ไม่มีครูดุด่าลงโทษ หรือเพื่อนรังแกเมื่อเด็กมีปัญหาครูจะรับฟังและแก้ปัญหาให้ได้

๒. นักเรียน พบว่านักเรียนมีความมั่นใจว่าโรงเรียนไม่อันตรายจนเกินไป แต่ก็ยังมีบางเรื่องต้องปรับปรุง โดยนักเรียนสามารถบอกเล่าให้ครูหรือผู้ปกครองแก้ไขเมื่อเห็นว่าสิ่งใดไม่ปลอดภัย

๓. ผู้ปกครอง

๓.๑ ด้านวัตถุ ผู้ปกครองมีความเห็นว่ามีความปลอดภัยโดยเฉพาะความปลอดภัยจากวัตถุ และสิ่งแวดล้อมรอบข้างในโรงเรียน ซึ่งอาจจะทำให้เด็ก ๆ ได้รับความเจ็บ ถ้ารุนแรงมากอาจทำให้เลือดตกยางออกได้

๓.๒ ด้านบุคคล ผู้ปกครองมีความเห็นว่า โรงเรียนขาดระบบความปลอดภัยด้านบุคคล ซึ่งทำให้นักเรียนปลอดภัยจากการได้รับอันตรายจากการถูกทำร้าย หรือการละเมิดสิทธิต่าง ๆ โดยอันตรายเหล่านี้มักเกิดขึ้นในสถานที่ที่ไม่มีใครเห็น เช่น ในห้องที่ปิดเงียบ สถานที่ที่ปิด鎖คน

๓.๓ ด้านการให้คำปรึกษา ผู้ปกครองมีความเห็นว่า เด็กๆ สบายใจเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในโรงเรียนเพราะมีครูรับฟังและช่วยแก้ปัญหา

๖. สาเหตุอื่นที่ไม่อ่านหนังสือ พบว่าสาเหตุอื่นที่ไม่อ่านหนังสือได้แก่ ดูโทรทัศน์ ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๑๕ เล่นเกม ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๘๒ ทำงานช่วยผู้ปกครอง ๓๕ คน คิดเป็น ร้อยละ ๔๖.๘๕

บทที่ ๑

บทนำ

ภูมิหลัง

ในทุกสังคมและทุกประเทศ เด็กเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญที่สุด ความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก ความรู้ความสามารถและผลงำดั่งของเด็กจะเป็นตัวกำหนดอนาคตของโลก ประเทศ เมือง และหมู่บ้าน นักการศึกษาต่างทราบดีว่าความมีชีวิตชีวาของเด็กที่มีสุขภาพดี ความอยากรู้อยากเห็น ตลอดจนความพร้อมที่จะรับรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ของเด็กนั้นไม่มีขอบเขตสิ้นสุด ถ้าเด็กมีสุขภาพไม่ดีจะเป็นสิ่งที่ไม่ทำให้เขาไม่สามารถรับรู้ในวิทยาการและทักษะต่าง ๆ ได้ดี ทำให้ไม่สามารถเจริญเติบโตเป็นประชากรที่มีสมรรถภาพ และสร้างประโยชน์ให้สังคมเจริญรุ่งเรืองและมั่งคั่งได้ ดังนั้นเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ เด็กต้องได้รับการคุ้มครองป้องกันดูแลเอาใจใส่ทั้งทางสุขภาพและอารมณ์ให้มีความปลอดภัย เด็กจึงจะสามารถเล่าเรียนได้อย่างเต็มที่

โรงเรียนเป็นสถานที่ที่สามารถส่งเสริมสุขภาพที่ดีแก่เด็ก ครอบครัว บุคลากรของโรงเรียน และสมาชิกในชุมชน การศึกษาและสุขภาพมีความสัมพันธ์กัน เป็นเสมือนแต่ละด้านของเหรียญเดียวกัน ดังนั้นโรงเรียนจึงเป็นจุดเริ่มต้นของความเป็นอยู่อย่างมีสุขภาพดี ไม่เพียงแต่นักเรียนเท่านั้นแต่เพื่อชุมชนทั้งมวล

อย่างไรก็ตาม นักเรียนใช้เวลาอยู่ภายในโรงเรียนในแต่ละวันเป็นเวลาไม่ใช่น้อย ความปลอดภัยของโรงเรียนจึงมีความจำเป็น ไม่ว่าจะเป็นด้านวัตถุซึ่งประกอบด้วย อาคารเรียน อุปกรณ์การเรียน สนามกีฬา สนามเด็กเล่น และบริเวณอื่นๆ หรือด้านบุคคลซึ่งประกอบด้วยครู ผู้ปกครอง และผู้มาติดต่อราชการ และการให้คำปรึกษาของครูเมื่อเด็กมีปัญหา ดังนั้นโรงเรียนบ้านเตาป่าจึงทำการวิจัยเรื่อง ความปลอดภัยในโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินงานพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความปลอดภัยภายในโรงเรียนของโรงเรียนบ้านเตาป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๒

ขอบเขตของการวิจัย**๑. พื้นที่ที่ศึกษา**

โรงเรียนบ้านเตาป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๒

๒. กลุ่มตัวอย่าง

๒.๑ นักเรียน จำนวน ๓๐ คน

๒.๒ ครู จำนวน ๕ คน

๒.๓ ผู้ปกครอง จำนวน ๑๗ คน

๓. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้ค้นพบเกี่ยวกับสภาพความปลอดภัยภายในโรงเรียน

๒. เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน การกำหนดแนวทางอันจะนำไปสู่การสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา

บทที่ ๒

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาเด็กถูกเพื่อนแกล้ง

เมื่อลูกกลับจากโรงเรียนแล้วมีรอยถูกข่วน สมุดเรียนฉีกขาด โคนเพื่อนแย่งขนม หรือโดนดึงผม เหตุการณ์แบบนี้มักจะพบในเด็กวัยเรียน ซึ่งสร้างความกังวลให้กับลูก และส่งผลให้ลูกไม่อยากไปโรงเรียน นับว่าเป็นปัญหาที่คุณพ่อคุณแม่และครูร่วมกันหาแนวทางแก้ไข ซึ่งเด็กที่ถูกเพื่อนแกล้งนั้นจะเป็นเด็กที่ไม่รู้จักวิธีการป้องกันตนเอง ปล่อยให้เพื่อนรังแกได้ง่ายๆ แล้วไม่ยอมบอกใคร หรือถูกเพื่อนข่มขู่ไม่ให้บอกพ่อแม่หรือครู มีร่างกายอ่อนแอ ขี้กังวล กลัวเพื่อนไม่ยอมให้เข้ากลุ่ม และเป็นเด็กที่ต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่นอยู่เสมอ

วิธีการช่วยเหลือ

๑. ควรสอนวิธีการหลีกเลี่ยงเด็กเกร เช่น ไม่ให้คบพบหรือพูดคุยกับเด็กเกร ถ้าถูกแกล้งให้บอกคุณครู

๒. เพิ่มความมั่นใจให้เด็ก โดยฝึกให้รู้จักการโต้แย้ง การแสดงความคิดเห็น รู้จักปฏิเสธ และให้กำลังใจเด็กอยู่เสมอ

๓. เพิ่มความเข้มแข็งให้กับเด็ก โดยสนับสนุนให้เด็กเล่นกีฬาหรือสอนวิชาป้องกันตัว

คุณพ่อคุณแม่ควรให้ลูกได้พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อน ด้วยการให้คำแนะนำแก่ลูก ต่อเมื่อไม่ได้ผลแล้วคุณพ่อคุณแม่จึงค่อยลงไปช่วยแก้ปัญหา เพื่อให้ลูกได้เกิดการเรียนรู้ด้วยการช่วยตนเองเสียก่อน เป็นการฝึกให้ลูกได้รู้จักการต่อสู้กับปัญหาจะดีกว่าการที่คุณพ่อคุณแม่ต้องคอยตามไปแก้ปัญหาให้กับลูกในทุกๆ เรื่อง

ปัญหาเด็กไม่อยากไปโรงเรียน

ถ้าเด็กไม่อยากไปโรงเรียนโดยมีข้ออ้างอยู่เป็นประจำ วันนี้หนูปวดหัว หนูปวดท้องไปโรงเรียนไม่ไหว หรือบางครั้งอึดอัดไม่ยอมตื่น ไม่ยอมแต่งตัว แกล้งกินข้าวช้าๆ แต่ถ้าเป็นวันหยุด ลูกกลับสดชื่น

รำเรง ดิ้นเข้าเองโดยแม่ไม่ต้องปลุก

ถ้าพบกับปัญหานี้ คุณควรพูดคุยกับลูกเพื่อค้นหาสาเหตุของความไม่สบายใจที่ทำให้ลูกไม่อยากไปโรงเรียน หรือขณะรับประทานอาหารเช้าร่วมกัน ก็พยายามชักชวนให้ลูกเล่าเหตุการณ์ในห้องเรียนให้ฟัง เช่น วันนี้เพื่อนที่ห้องเป็นอย่างไรบ้าง หนูเคยถูกเพื่อนคนไหนรังแกบ้างไหม ครูคุุใหม่ ซึ่งจะช่วยให้คุณสามารถประเมินสถานการณ์ที่โรงเรียนได้ แต่อย่าไปใจอ่อนให้ลูกหยุดเรียน หรือขาดเรียนโดยไม่จำเป็น เพราะจะยิ่งทำให้ปัญหายุ่งยากเรื้อรังขึ้น

และถ้าเป็นไปได้คุณควรไปส่งลูกที่โรงเรียนทุกวัน ในช่วงที่ลูกบ่นไม่อยากไปโรงเรียน ที่สำคัญการพาไปโรงเรียนควรพาไปด้วยท่าที่ที่หนักแน่น สงบ นุ่มนวล เอาจริงเอาจัง ต่อการไปโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และไม่ควรบังคับขู่เข็ญหรือลงโทษลูก ที่สำคัญอย่างลิ้มแสดงความชื่นชมต่อการไปโรงเรียนของลูกด้วย

การล้วงละเมิดทางเพศในโรงเรียน

โรงเรียน เป็นสังคมขนาดเล็กที่มีคนต่างเพศต่างวัยมารวมกัน มีทั้งผู้ใหญ่และผู้เยาว์ที่สามารถก่อเหตุล้วงละเมิดทางเพศ หรือตกเป็นเหยื่อของการล้วงละเมิดทางเพศเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนเหล่านี้มีความหลากหลายต่างจิตต่างใจกัน ดังนั้นโอกาสที่จะเกิดการล้วงละเมิดทางเพศจึงเป็นไปได้มากซึ่งเกิดขึ้นได้ในหลายกรณี ทั้งระหว่างครูกับครู ครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน และกับบุคคลภายนอกที่เข้ามาโรงเรียน ความรุนแรงที่เกิดขึ้นอาจเริ่มเพียงเล็กน้อย เช่น การถูกเนื้อต้องตัว พูดยาแทะโลม ซึ่งอาจยังไม่มีใครให้ความสำคัญมากนัก ไปจนถึงการข่มขืน กระทำชำเรา

การจัดการป้องกันและการแก้ไขปัญหา ระหว่างครูกับครูสามารถหาข้อมูลได้จากการล้วงละเมิดทางเพศในที่ทำงาน แต่ในกรณีอื่นสามารถจัดการได้ดังนี้

๑. ควรพูดคุยและรับฟังเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเด็ก รวมทั้งดูแลสภาวะทางร่างกายและจิตใจที่เด็กได้รับ

๒. เด็กยังเป็นผู้เยาว์ที่ไม่เข้าใจเรื่องการล้วงละเมิดทางเพศมากนัก ผู้ปกครองจำเป็นต้องสอนในเรื่องสิทธิในร่างกายของเด็ก ว่าสิ่งใดเป็นสิทธิของเด็กที่ผู้อื่นล้วงละเมิดไม่ได้ แม้ว่าจะเป็นครูหรือเพื่อนก็ตาม

๓. ระมัดระวังในเรื่องของการปล่อยใจให้เด็กต้องอยู่ตามลำพังในโรงเรียน หรือตามห้องที่ลับตาใน

โรงเรียน เช่น ห้องน้ำ หรือในโอกาสพิเศษที่มีคนจำนวนมากเข้าออกในโรงเรียน เช่น งานโรงเรียน หรือกิจกรรมพิเศษในโรงเรียนหรือการไปโรงเรียนในวันหยุด อยู่เย็นทำกิจกรรมตอนเย็นในโรงเรียน ควรสังเกตคนแปลกหน้าที่เข้ามาในโรงเรียนด้วย

๔. สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเด็ก สร้างความไว้วางใจให้เด็กกล้าเล่าเรื่องราวต่างๆ กับผู้ปกครอง แม้ว่าเหตุการณ์นั้นจะน่าอาย หรือน่ากลัวก็ตาม ผู้ปกครองเองควรหมั่นพูดคุย ซักถามเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นประจำวันกับเด็กอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะช่วยให้รับรู้และป้องกันแนวโน้มที่จะถูกล่วงละเมิดได้ตั้งแต่ต้น

๕. การปกป้องสิทธิของเด็ก หากพบว่าเด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศแม้เพียงเล็กน้อยก็ต้องแสดงการปกป้อง

๖. อย่างน้อยที่สุดก็ต้องแจ้งผู้บริหาร โรงเรียน ถ้าเป็นเรื่องใหญ่เป็นคดีอาญาต้องแจ้งตำรวจ เพื่อดำเนินคดี หรือรวบรวมหลักฐาน อย่างกลัวว่าจะไม่ได้รับความเป็นธรรม สามารถร้องเรียนได้หลายช่องทาง ทั้งทางสื่อมวลชนและมูลนิธิต่างๆ

กิจกรรมที่สอดคล้องกับโครงการโรงเรียนคุ้มครองเด็ก

๑. กิจกรรมตัวฉันเป็นของฉัน

มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กดำเนินโครงการหลักสูตรตัวฉันเป็นของฉันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างทักษะในการป้องกันภัยทางเพศ ให้แก่เด็กวัย ๘-๑๒ ปี โครงการฝึกอบรมการใช้หลักสูตรตัวฉันเป็นของฉันมีขึ้นเพื่อให้คุณครูเกิดความเข้าใจในแนวคิดหลักสูตร ตลอดจนมีความรู้และทักษะในการนำหลักสูตรไปใช้กับนักเรียนในความดูแลของตนได้ เนื่องจากกิจกรรมแต่ละกิจกรรมจำเป็นต้องอาศัยทั้งความรู้ความเข้าใจและทักษะในการจัดกิจกรรม ในอันที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตร และเพื่อสร้างกลไกในการป้องกันภัยทางเพศให้แก่เด็กอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. กิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์

กิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมมุ่งเน้นความสัมพันธ์ทางบวกให้เกิดขึ้นในครอบครัว และสร้างเครือข่ายในชุมชน เพื่อสร้างให้เกิดการดูแลและช่วยเหลือเด็กในโรงเรียน ในชุมชนและครอบครัว ผลสำเร็จจึงมีทั้งความสัมพันธ์อันดีที่เกิดขึ้นในครอบครัว ความแน่นแฟ้นระหว่างครอบครัวกับโรงเรียนและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ ซึ่งเน้นการพัฒนาเด็กทั้งระบบ

๓. การสำรวจจุดเสี่ยงในโรงเรียน (Safety Round)

ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัย และป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี เป็นอีกหนึ่งพันธมิตรในการสร้างความปลอดภัยให้เกิดขึ้นกับเด็กในโรงเรียน โดยสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนโดยครู เด็กนักเรียน บุคลากรในโรงเรียนและครอบครัวโดยผู้ปกครองของเด็ก เพื่อทำกิจกรรมการสำรวจจุดเสี่ยงในบริเวณโรงเรียนหรือทำการปรับปรุง แก้ไขเพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุกับเด็กนักเรียน

๔. การปรับพฤติกรรมเด็กตามวัย

จากการทำงานที่ผ่านมา ทำให้มูลนิธิทราบว่าปัญหาหลักที่ครูประสบคือปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน โดยเฉพาะวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด ดังนั้นมูลนิธิจึงประสานงานร่วมกับ พญ.ปรีชวัน จันทศิริ จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ การอบรมเชิงปฏิบัติการการปรับพฤติกรรมเด็กตามวัยขึ้น เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการจัดการกับปัญหาพฤติกรรมเด็กวัยรุ่น

๕. การป้องกันการรังแกกันในโรงเรียน

การรังแกกันเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมานาน และยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากความเข้าใจผิดว่าการรังแกกันเป็นเรื่องปกติของเด็กนักเรียน และปัจจุบันปัญหาการรังแกกันก็มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นทางมูลนิธิจึงได้ร่วมมือกับ ผศ.ดร.สมบัติ ตาปัญญา จากภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการจัดอบรมเพื่อให้เด็กมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในโรงเรียน โดยการอบรมประกอบไปด้วย เรื่อง การป้องกันการรังแกกันในโรงเรียน การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและการสร้างวินัยเชิงบวก เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและทักษะในการจัดการกับปัญหาดังกล่าว

การรังแกกัน เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมานานและไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากความเข้าใจผิดว่าการรังแกกันเป็นเรื่องปกติของเด็กนักเรียน และปัจจุบันปัญหาการรังแกกันก็มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาศึกษาความปลอดภัยภายในโรงเรียน โรงเรียนบ้านเตาป่า เป็นการสำรวจข้อมูลจากครู ผู้ปกครอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ มีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

๑. นักเรียน จำนวน ๓๐ คน
๒. ครู จำนวน ๕ คน
๓. ผู้ปกครอง จำนวน ๑๗ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้มีทั้งสิ้น ๓ รายการ ประกอบด้วย

๑. แบบทดสอบความปลอดภัยในโรงเรียนสำหรับครู
๒. แบบทดสอบความปลอดภัยในโรงเรียนสำหรับนักเรียน
๓. แบบทดสอบความปลอดภัยในโรงเรียนสำหรับผู้ปกครอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย
2. การศึกษาภาคสนาม ให้ครู ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนกรอกแบบประเมิน

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ และนำเสนอผลการศึกษารูปแบบพรรณนาวิเคราะห์

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาความปลอดภัยภายในโรงเรียนของโรงเรียนบ้านเต่าบ้านั้น เป็นการสำรวจข้อมูลจากครูผู้ปกครอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ การวิจัยปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ ๑ การทดสอบความปลอดภัยในโรงเรียนสำหรับครู

สภาพในโรงเรียน	ความคิดเห็น	
	ใช่ ร้อยละ	ไม่ใช่ ร้อยละ
๑. เครื่องเล่นในสนามเด็กเล่น/สนามกีฬาทุกชิ้นมีความแข็งแรง ไม่ผุกร่อน	๒๐	๘๐
๒. ภายในโรงเรียนไม่มีบริเวณใดที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ เช่น อาคารเรียนทางเดิน บ่อน้ำ ฯลฯ	๔๐	๖๐
๓. สายไฟและปลั๊กไฟอยู่ในสภาพสมบูรณ์ ห่างจากมือเด็ก	๒๐	๘๐
๔. ห้องน้ำไม่อยู่ในมุมเปลี่ยว หรือหลังตึกโรงเรียน	๖๐	๔๐
เฉลี่ย	๓๕	๖๕
๕. โรงเรียนมีระบบรับ-ส่งเด็กนักเรียนกับผู้ปกครองเพื่อความปลอดภัย	๖๐	๔๐
๖. ภายในห้องเรียนกำหนดให้มีการเปิดประตู หน้าต่างอยู่เสมอโดยเฉพาะช่วงพักกลางวัน	๖๐	๔๐
๗. โรงเรียนไม่อนุญาตให้เด็กอยู่ในห้องเรียนช่วงก่อนเข้าเรียน/ระหว่างพัก/หลังเลิกเรียน	๖๐	๔๐
๘. ภายในโรงเรียนไม่มีบริเวณที่ปลอดคนหรือลับตาคน	๘๐	๒๐
๙. โรงเรียนมีระบบคัดกรองบุคคลภายนอกที่เข้ามาติดต่อโรงเรียนอย่างเข้มงวด	๒๐	๘๐

สภาพในโรงเรียน	ความคิดเห็น	
	ใช่ ร้อยละ	ไม่ใช่ ร้อยละ
๑๐. โรงเรียนจัดสถานที่และครูดูแลสำหรับเด็กที่มาถึงโรงเรียนก่อนเป็นคนแรก และเด็กที่ออกจากโรงเรียนเป็นคนสุดท้าย	๖๐	๔๐
๑๑. โรงเรียนไม่อนุญาตให้เด็กและครูอยู่กันตามลำพัง ๒ ต่อ ๒ ในที่ลับตาคน	๑๐๐	๐
เฉลี่ย	๖๒.๘๖	๓๗.๑๔
๑๒. โรงเรียนมีครูทำหน้าที่ในการรับเรื่องและคอยให้ความช่วยเหลือกรณีที่เด็กต้องการความช่วยเหลือ	๑๐๐	๐
๑๓. เวลาที่เด็กมีปัญหาและปรึกษาครู ครูจะรับฟังและแก้ไขปัญหาให้เด็กๆ ได้ดี	๑๐๐	๐
เฉลี่ย	๑๐๐	๐
๑๔. คุณครูทุกคนไม่เคยด่าว่า ประณาม ซ้ำเติม หรือลงโทษอย่างรุนแรงเมื่อได้แสดงพฤติกรรมที่ไม่ดี	๘๐	๒๐
๑๕. ไม่เคยมีเหตุการณ์เด็กนักเรียนรังแกและใช้ความรุนแรงใดๆ กันเลย	๔๐	๖๐
๑๖. โรงเรียนมีกิจกรรมที่เน้นให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอทั้งกา มีส่วนร่วมในการดูแลเด็กและการสร้างระบบความปลอดภัยในโรงเรียน	๑๐๐	๐
๑๗. โรงเรียนมีกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กและผู้ปกครอง อย่างสม่ำเสมอ เช่น การให้ความรู้กับผู้ปกครองเรื่องการเลี้ยงดูลูก การจัดกิจกรรม ครอบครัว และค่ายครอบครัว เป็นต้น	๘๐	๒๐
เฉลี่ย	๗๕	๒๕

จากตาราง ๑ พบว่า

ข้อ ๑-๔ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบ “ใช่” คิดเป็นร้อยละ ๓๕ ตอบ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ ๖๕ แสดงว่า โรงเรียนเริ่มไม่ปลอดภัย โดยเฉพาะความไม่ปลอดภัยจากวัตถุ และสิ่งแวดล้อมรอบข้างในโรงเรียน ซึ่งอาจจะทำให้เด็ก ๆ ได้รับความเจ็บ ถ้ารุนแรงมากอาจทำให้เลือดตกยางออกได้ อุบัติเหตุจากความไม่ปลอดภัยที่พบเจอบ่อย เช่น ได้รับความเจ็บจากเครื่องเล่นที่ไม่ปลอดภัย ไฟฟ้าที่ชำรุดและเก่า ประดู

และหน้าต่างที่ชำรุด สิ่งกีดขวางตามทางเดิน เป็นต้น

ข้อ ๕-๑๑ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบ “ใช่” คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๘๖ ตอบ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๑๔ แสดงว่า โรงเรียนมีความปลอดภัยด้านบุคคล ซึ่งทำให้นักเรียนปลอดภัยจากการได้รับอันตรายจากการถูกทำร้ายหรือการละเมิดสิทธิต่างๆ โดยอันตรายเหล่านี้มักเกิดขึ้นในสถานที่ที่ไม่มีใครเห็น เช่น ในห้องที่ปิดเงียบ สถานที่ที่ปิดล็อคคน

ข้อ ๑๒-๑๓ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบ “ใช่” คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ตอบ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ ๐ แสดงว่า เด็กๆ สบายใจเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในโรงเรียน เพราะมีครูรับฟังและช่วยแก้ปัญหา

ข้อ ๑๔-๑๗ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบ “ใช่” คิดเป็นร้อยละ ๗๕ ตอบ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ ๒๕ แสดงว่า โรงเรียนมีบรรยากาศค่อนข้างดี ทำให้นักเรียนอยากไปโรงเรียน ไม่มีครูดูค่า ลงโทษหรือเพื่อนรังแก เมื่อเด็กมีปัญหาครูจะรับฟังและแก้ปัญหาให้ได้

ตารางที่ ๒ การทดสอบความปลอดภัยในโรงเรียนสำหรับนักเรียน

สภาพในโรงเรียน	ความคิดเห็น	
	ใช่ ร้อยละ	ไม่ใช่ ร้อยละ
๑. ขณะที่หนูเล่นเครื่องเล่นในสนามเด็กเล่นมันมักจะโยกเขย ไม่แข็งแรง	๗๖.๖๗	๒๓.๓๓
๒. หนูเคยได้รับบาดเจ็บจากการเดิน การเล่น การวิ่ง การนั่งในโรงเรียน	๕๓.๓๓	๖.๖๗
๓. หนูหรือเพื่อนๆ เคยถูกไฟฟ้าดูดที่โรงเรียน	๒๖.๖๗	๗๓.๓๓
๔. ห้องน้ำในโรงเรียนของหนูอยู่ในบริเวณที่เปลี่ยว ไม่มีคนเดินผ่าน	๒๐	๘๐
๕. ในช่วงเวลาพักกลางวันห้องเรียนของหนูจะถูกปิดประตูเสมอ	๔๖.๖๗	๕๓.๓๓
๖. หนูและเพื่อนๆ มักจะเล่นอยู่ในห้องเรียนบ่อยๆ โดยเฉพาะช่วงก่อนเข้าเรียน/ พักกลางวันและหลังเลิกเรียน	๔๖.๖๗	๕๓.๓๓
๗. ภายในโรงเรียนของหนูจะมีมุมตึกและชอกตึกที่เปลี่ยวและปิดล็อคคน	๑๖.๖๗	๘๓.๓๓
๘. หนูมักจะเห็นคนแปลกหน้าเดินเข้าออกโรงเรียนของหนูอยู่เสมอ	๓๓.๓๓	๖๖.๖๗
๙. หนูมักจะอยู่กับครู ๒ ต่อ ๒ ตามลำพังนอกเหนือจากเวลาเรียน	๓.๓๓	๕๖.๖๗
๑๐. เมื่อหนูมาถึงโรงเรียนตอนเช้าจะมีครูมาคอยดูแลหนูตลอด	๒๖.๖๗	๗๓.๓๓

สภาพในโรงเรียน	ความคิดเห็น	
	ใช่ ร้อยละ	ไม่ใช่ ร้อยละ
๑๑. ในตอนเย็นหลังเลิกเรียนคุณครูจะอยู่ดูแลหนูจนกว่าหนูจะกลับบ้าน	๔๐	๖๐
๑๒. เวลาหนูถูกเพื่อนแกล้งหรือมีปัญหาในโรงเรียนหนูมักจะไปบอกครู เพราะครูจะช่วยแก้ไขปัญหาให้หนูได้	๘๐	๒๐
๑๓. หนูรู้สึกสบายใจขึ้นมากหลังจากที่ครูแก้ไขปัญหาให้	๑๐๐	๐
๑๔. คุณครูของหนูใจดีเวลาหนูตอบคำถามไม่ได้ครูไม่เคยด่าว่าและลงโทษหนูเลย	๔๖.๖๗	๕๓.๓๓
๑๕. เพื่อนของหนูน่ารักทุกคน ไม่มีใครมารังแกหนูเลยและเพื่อนๆ มักจะช่วยเหลือหนูเสมอ	๕๐	๕๐
เฉลี่ย	๔๕.๓๓	๕๔.๖๗

จากตาราง ๒ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบ “ใช่” คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๓๓ ตอบ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๖๗ ได้ค่าคะแนน ๘.๒๐ ดังนั้นค่าคะแนนจะอยู่ในช่วง ๖-๑๓ คะแนน แปลผลได้ว่า นักเรียนมีความอุ่นใจว่าโรงเรียนไม่อันตรายจนเกินไป แต่ก็มีบางเรื่องต้องปรับปรุง โดยนักเรียนสามารถบอกเล่าให้ครูหรือผู้ปกครองแก้ไขเมื่อเห็นว่าสิ่งใดไม่ปลอดภัย

ตารางที่ ๓ การทดสอบความปลอดภัยในโรงเรียนสำหรับผู้ปกครอง

สภาพในโรงเรียน	ความคิดเห็น	
	ใช่ ร้อยละ	ไม่ใช่ ร้อยละ
๑. เครื่องเล่นในสนามเด็กเล่นโรงเรียนแข็งแรง ไม่โยกเยก	๖๔.๗๑	๓๕.๒๙
๒. ลูกของคุณไม่เคยได้รับบาดเจ็บจากการเดิน การเล่น การวิ่ง การนั่งภายในบริเวณโรงเรียน	๕๘.๘๒	๔๑.๑๘
๓. ลูกของคุณไม่เคยถูกไฟฟ้าดูดหรือช็อตจากที่โรงเรียน	๗๖.๔๗	๒๓.๕๓
๔. ห้องน้ำของโรงเรียนไม่อยู่ในมุมเปลี่ยว ทุกคนสังเกตเห็นได้ชัด	๘๘.๒๔	๑๑.๗๖

สภาพในโรงเรียน	ความคิดเห็น	
	ใช่ ร้อยละ	ไม่ใช่ ร้อยละ
๕. ขณะที่คุณมารับ-ส่งลูก คุณต้องแสดงบัตรหรือแสดงบางอย่างเพื่อยืนยันต่อโรงเรียนว่าเป็นผู้ปกครองของเด็กเสมอ	๒๓.๕๓	๗๖.๔๗
๖. บริเวณภายใน โรงเรียนของคุณไม่มีชอกติ๊กหรือหลังติ๊กเปลี่ยว ปลอดภัย	๗๖.๔๗	๒๓.๕๓
๗. หน้าประตูโรงเรียนของคุณจะมียามคอยดูแลคนเข้า-ออกโรงเรียนตลอดเวลา	๐	๑๐๐
๘. เมื่อคุณไปส่งลูกที่โรงเรียนแต่เช้าจะมีครูมาคอยดูแลลูกของคุณอย่างใกล้ชิด	๑๗.๖๔	๘๒.๓๕
๙. ตอนเย็นหลังเลิกเรียนคุณครูจะมาดูแลเด็กจนกว่าคุณจะมารับ	๔๑.๑๘	๕๘.๘๒
๑๐. ครูไม่คอยดูแลเอาใจใส่ลูกของคุณ เวลาลูกมีปัญหาที่โรงเรียนก็ไม่ค่อยมาบอกเล่าให้ฟัง	๑๗.๖๔	๘๒.๓๕
๑๑. เมื่อลูกคุณกลับมาจากโรงเรียนมักมีพฤติกรรมซึมเศร้า เก็บตัว เงียบ	๐	๑๐๐
๑๒. ลูกคุณมักมีพฤติกรรมไม่ยอมมาโรงเรียนเพราะกลัวถูกครูว่ากล่าวลงโทษ	๕.๘๘	๙๔.๑๒
๑๓. ลูกคุณมักมีพฤติกรรมไม่ยอมมาโรงเรียนเพราะกลัวเพื่อนรังแก	๐	๑๐๐
๑๔. โรงเรียนไม่ค่อยมีกิจกรรมพบปะกับผู้ปกครองทั้งแบบกลุ่ม/รายบุคคลและไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ	๑๑.๗๖	๘๘.๒๔
๑๕. โรงเรียนไม่มีกิจกรรมครอบครัวหรือค่ายครอบครัวที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็กเลย	๓๕.๒๙	๖๔.๗๑
เฉลี่ย	๓๘.๕๓	๖๑.๔๗

จากตาราง ๓ พบว่า

ข้อ ๑-๔ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบ “ใช่” คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๐๖ ตอบ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๙๔ แสดงว่า โรงเรียนมีความปลอดภัยโดยเฉพาะความปลอดภัยจากวัตถุ และสิ่งแวดล้อมรอบข้างในโรงเรียน ซึ่งอาจจะทำให้เด็ก ๆ ได้รับความเจ็บ ถ้ารุนแรงมากอาจทำให้เลือดตกยางออกได้ อุบัติเหตุจากความไม่ปลอดภัยที่พบเจอบ่อย เช่น ได้รับความเจ็บจากเครื่องเล่นที่ไม่ปลอดภัย ไฟฟ้าที่ชำรุดและเก่า ประตูและหน้าต่างที่ชำรุด สิ่งกีดขวางตามทางเดิน เป็นต้น

ข้อ ๕-๘ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบ “ใช่” คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๗๖ ตอบ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๒๔ แสดงว่า โรงเรียนขาดระบบความปลอดภัยด้านบุคคลซึ่งทำให้นักเรียนปลอดภัยจากการได้รับอันตรายจากการถูกทำร้ายหรือการละเมิดสิทธิต่างๆ โดยอันตรายเหล่านี้มักเกิดขึ้นในสถานที่ที่ไม่มีใครเห็น เช่น ในห้องที่ปิดเงียบ สถานที่ที่ปลอดคน

ข้อ ๑๐-๑๕ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบ “ใช่” คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๖ ตอบ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๒๔ แสดงว่า เด็กๆ สบายใจเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในโรงเรียนเพราะมีครูรับฟังและช่วยแก้ปัญหา

บทที่ ๕

บทสรุป

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า

๑. ครู

๑.๑ ด้านวัตถุ ครูมีความเห็นว่าโรงเรียนเริ่มไม่ปลอดภัย โดยเฉพาะความไม่ปลอดภัยจากวัตถุ และสิ่งแวดล้อมรอบข้างในโรงเรียน ซึ่งอาจจะทำให้เด็ก ๆ ได้รับความเจ็บ

๑.๒ ด้านบุคคล ครูมีความเห็นว่าโรงเรียนมีความปลอดภัยซึ่งทำให้นักเรียนปลอดภัยจากการได้รับอันตรายจากการถูกทำร้ายหรือการละเมิดสิทธิต่างๆ โดยอันตรายเหล่านี้มักเกิดขึ้นในสถานที่ที่ไม่มีใครเห็น เช่น ในห้องที่ปิดเงียบ สถานที่ที่ที่ปลอดภัย

๑.๓ ด้านการให้คำปรึกษา ครูมีความเห็นว่าเด็กๆ สบายใจเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในโรงเรียน เพราะมีครูรับฟังและช่วยแก้ปัญหา ทำให้เด็กนักเรียนอยากไปโรงเรียน ไม่มีครูดุค่าลงโทษ หรือเพื่อนรังแก เมื่อเด็กมีปัญหาครูจะรับฟังและแก้ปัญหาให้ได้

๒. นักเรียน พบว่านักเรียนมีความอุ่นใจว่าโรงเรียนไม่อันตรายจนเกินไป แต่ก็ยังมีบางเรื่องต้องปรับปรุง โดยนักเรียนสามารถบอกเล่าให้ครูหรือผู้ปกครองแก้ไขเมื่อเห็นว่าสิ่งใดไม่ปลอดภัย

๓. ผู้ปกครอง

๓.๑ ด้านวัตถุ ผู้ปกครองมีความเห็นว่ามีความปลอดภัยโดยเฉพาะความปลอดภัยจากวัตถุ และสิ่งแวดล้อมรอบข้างในโรงเรียน ซึ่งอาจจะทำให้เด็ก ๆ ได้รับความเจ็บ ถ้ารุนแรงมากอาจทำให้เลือดตกยางออกได้

๓.๒ ด้านบุคคล ผู้ปกครองมีความเห็นว่า โรงเรียนขาดระบบความปลอดภัยด้านบุคคล ซึ่งทำให้นักเรียนปลอดภัยจากการได้รับอันตรายจากการถูกทำร้าย หรือการละเมิดสิทธิต่าง ๆ โดยอันตรายเหล่านี้มักเกิดขึ้นในสถานที่ที่ไม่มีใครเห็น เช่น ในห้องที่ปิดเงียบ สถานที่ที่ที่ปลอดภัย

๓.๓ ด้านการให้คำปรึกษา ผู้ปกครองมีความเห็นว่า เด็กๆ สบายใจเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในโรงเรียน เพราะมีครูรับฟังและช่วยแก้ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการวิจัยเรื่องความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องและเฉพาะด้านให้มากขึ้น เช่น สนามเด็กเล่น ห้องเรียน การใช้อุปกรณ์การเรียน หรือการให้คำปรึกษาของครู
๒. ควรนำผลการวิจัยไปปรับปรุงเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ครูและนักเรียน

บรรณานุกรม

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือครูอนามัยโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภา, 2540.

นงคัมุช มิกวาส. การประเมินการส่งเสริมสุขภาพตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของศูนย์ส่งเสริม
สุขภาพ เขต 6 จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544.

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑
ขอบเขตของการวิจัย	๒
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
บทที่ ๒ เอกสารที่เกี่ยวข้อง	๓
ปัญหาเด็กถูกเพื่อนแกล้ง	๓
ปัญหาเด็กไม่ยอมไปโรงเรียน	๓
การล่วงละเมิดทางเพศในโรงเรียน	๔
กิจกรรมที่สอดคล้องกับโครงการ โรงเรียนคุ้มครองเด็ก	๕
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๖
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๖
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๖
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๖
การวิเคราะห์ข้อมูล	๘
บทที่ ๔ ผลการวิจัย	๙
บทที่ ๕ บทสรุป	๑๕
สรุปผล	๑๕
ข้อเสนอแนะ	๑๖
บรรณานุกรม	๑๗